

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM
DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi

Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama
Dokümanı

Sürüm 2.1

2023

Kamu Yönetim Bölgeleri Veri Tanımlama Dokümanı

Kimlik	TUCBS_KY
Başlık	Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı
Oluşturanlar	Kamu Yönetim Bölgeleri Tema Çalışma Heyeti
Tarih	Aralık 2022
Yayınlayan	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
Tanım	TUCBS Kamu Yönetim Bölgeleri temasına ilişkin kılavuz ilkeleri içermektedir.
Gizlilik Derecesi	Herkese Açık
Dayanak	1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

İş bu doküman Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na tabidir ve içeriğine ilişkin her türlü fikri ve sınai haklar ile tüm telif hakları ve diğer fikri ve sınai mülkiyet hakları T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na aittir. İşbu doküman Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Türk Ceza Kanunu kapsamında korunmaktadır. Dokümanda yer alan bilgilerin çoğaltılması, saklanması veya işleme tutulması da dâhil, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın önceden yazılı iznine tabidir. Bu sebeple işbu dokümanlarda yer alan bilgiler T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yazılı izni olmadan hiçbir şekilde, çoğaltılamaz, yayımlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz.

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	3

ÖNSÖZ

Kamu Yönetim Bölgeleri Veri Tanımlama Dokümanı, ISO ve TSE standartlarına uygun olarak, Kamu Yönetim Bölgeleri Çalışma Heyeti tarafından, "Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" temel alınarak geliştirilmiştir. "TUCBS Genel Kavramsal Model", "TUCBS Teknik Birlikte Çalışabilirlik Usul ve Esasları" ve "TUCBS Uygulama Kuralları" bu dokümanın hazırlanmasında temel prensipleri sağlamaktadır.

Özet bölümü iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda Coğrafi Veri Setlerinin ve Servislerinin Birlikte Çalışabilirliği ve TUCBS'nin gelişim sürecinden bahsedilerek, mevcut mevzuat, coğrafi veri setleri ve servislerinin birlikte çalışabilirliği için geliştirilmiş uygulama kurallarının kapsamı özetlenmiştir. İkinci kısımda ise veri teması özelinde, yöneticisi seviyesinden kullanıcı seviyesine kadar ilgili herkesin anlayabileceği şekilde veri temasının kapsam ve içeriği özetlenmiştir.

Bölüm 5'te yer alan UML diyagramları, bu dokümanda yer alan tanımlamaların ana öğelerini ve ilişkilerini genel olarak açıklamakta olup coğrafi nesne türlerinin, özneliklerinin ve ilişkilerinin tanımlarına Detay Kataloğunda yer verilmiştir. Detay Kataloğunda yer alan veri modelinin içeriği, tematik uzmanlığı olan fakat UML yapısını bilmeyen kullanıcılarca anlaşılabilir şekilde hazırlanmıştır.

Bu dokümanda yer alan teknik hükümler ve temel kavramlar, genel olarak örneklerle açıklanmış olup kısa örnekler doküman metninde yer alırken, uzun örnekler bu dokümanın ekinde yer almaktadır.

Coğrafi Veri Setlerinin ve Servislerinin Birlikte Çalışabilirliği - Genel Yönetici Özeti

Günümüzde verinin ve özellikle coğrafi bilginin kullanımı çeşitli ihtiyaçlar nedeniyle giderek artmaktadır. Bu artış sadece veri hacmi ile sınırlı olmayıp aynı zamanda farklı kullanım alanlarında da olmaktadır. Felaket yönetiminden sağlık alanına, çevre korumadan inşaat sektörüne uzanan ve bir zamanlar birbiri ile etkileşimi az ama giderek iç içe giren pek çok sektör coğrafi veriyi daha sıklıkla kullanır hale gelmektedir. Organize coğrafi bilginin sağladığı faydalar arttıkça, veriye ve sağlanan hizmetlere olan ihtiyaç daha da artmaktadır. Bu husus, coğrafi verinin farklı teknoloji ve yaklaşımlar kullanan sektör ve alanlar tarafından yeniden kullanılabilmesini de gerektirmektedir. Coğrafi bilgi ve coğrafi bilgi sistemi kavramları diğer veri yapıları ve bilgi sistemlerinden önemli farklılıklar göstermektedir. İlk olarak karmaşık süreçlerin anlamlı bir bileşeni değil çoğu zaman başlangıçtan bitişe uzanan her adımda ihtiyaç duyulan ve kullanılan bir kavramdır. Coğrafi veri, tanımı gereği neredeyse sınırsız denilebilecek bir çeşitliliği ifade etmektedir. Gökyüzünden denizlerin dibine uzanan konum ve geçmişten geleceğe uzanan zaman boyutunda hemen hemen her yerde ve farklı şekillerde coğrafi veri vardır. Böylesi zengin ve karmaşık veri çok sayıda kurum, kuruluş ve hatta bireyler tarafından toplanmakta ve çeşitli araçlar ve sistemler aracılığı ile kullanılabilir. Coğrafi veri ve coğrafi bilgi sistemi ile ilgili bir diğer husus ise kullanılan her bir veri veya sistemin elde edilen sonuçları anlamsal olarak güçlendirdiği, bütünleştirdiği ve aynı zamanda ciddi katma değer sağladığıdır. Yani farklı coğrafi bilgilerin birarada kullanılabilmesi elde edilen faydayı önemli oranda arttırmaktadır.

Yukarıda bahsedilen hususlar esas alındığında, coğrafi verinin toplanmasından kullanılmasına uzanan her süreçte mutlaka göz önünde bulundurulması gereken en önemli husus "Birlikte Çalışabilirlik"tir. Coğrafi bilgi kullanılarak sağlanan fayda, farklı veri ve süreçlerin bir araya gelmesi sayesinde çarpan etkisi ile artmakta ve istenilen amaca en iyi şekilde hizmet etmektedir. Coğrafi veri ve coğrafi bilgi sistemi kapsamında ele alınabilecek birlikte çalışabilirlik kavramı doğru strateji kurulduğu zaman daha etkili ve daha kolay olmaktadır. Planlı olmayan süreçler ve yaklaşımların sonucunda üretilen coğrafi verilerin bir araya getirilmesi ve birlikte kullanılmaya çalışılması oldukça zor ve bazen mümkün olmayan bir süreç olabilmektedir. Dolayısı ile bu

zorunlu gereksinim her süreçte çok dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır. Birlikte çalışabilirlik gibi önemli bir husus bireylerden kurumlara uzanan geniş bir yelpazedeki üretici ve kullanıcılar tarafından yalın bakış ve tecrübe ile çözülebilecek bir kavram değildir. Birlikte çalışabilirlik; veri yapılarından sunum tekniklerine, bilgisayar ağlarından bilgi güvenliğine uzanan pek çok teknoloji veya yaklaşımı içermektedir. Dolayısı ile kurumlar ve bazen ülkeler üzeri organizasyonlar tarafından ele alınmakta ve ciddi süreçlerden geçerek şekillenmektedir. Böylesi bir yapı tarafından tasarlanmayan tüm çabalar iyi niyetli bile olsa istenilen amaca hizmet etmeyecek ve boşa giden bir emek olacaktır.

Coğrafi veriyi merkeze koyan birlikte çalışabilirlik kavramı şu anda ülkemizde yoğun bir şekilde yaşanan kalkınma sürecinin ve e-devlet çalışmalarının hızlandırılması, etkinleştirilmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması açısından da büyük önem arz etmektedir. Günümüzde coğrafi veri olmadan kalkınma ve gelişmeden bahsedilmesi mümkün değildir. Burada özellikle ana işi coğrafi veri üretmek olan kurumların bireylere, özel sektöre veya dolaylı olarak coğrafi veri üreten/kullanan diğer kurumlara örnek olması gerekmektedir. Bu kapsamda coğrafi verinin diğer ihtiyaç sahiplerince kolayca bulunabilmesi ve ihtiyaç var ise farklı girdiler ile sorunsuz ve hızlı bir şekilde kullanılabilmesi gerekmektedir. Farklı kaynaklar tarafından farklı teknoloji ve yaklaşımlarla toplanan coğrafi verinin ortak bir platforma dönüştürülmesi tahmin edildiğinden zahmetli bir iştir. Örneğin bir akarsu su bilimciler tarafından bir yaşam sahası olarak tanımlanabilmekte, sınır güvenliğinden sorumlu kuruluşlar tarafından ise iki ülkeyi ayıran bir çizgi olarak değerlendirilmektedir. Özünde aynı olan bu coğrafi varlık farklı organizasyonlarca çeşitli yöntemlerle toplanmakta, değerlendirilmekte ve ihtiyaçlarına göre tanımlanıp kullanılmaktadır. Zor olan husus coğrafi bilgiyi, emek ve maliyet israfı olmadan herkes tarafından kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde kullanılabilecek alt yapıyı sağlamak ve gerekli olan veri modellerini gerçekleştirmek suretiyle dağıtık veri yapılarını oluşturmaktır.

Coğrafi veriye ihtiyaç duyan kamu hizmetlerinin birbirine bağlı ve birlikte çalışabilir olmasının sağlanması ve hizmet kullanıcılarının ihtiyaçlarının tam olarak karşılanabilmesi için bu hizmetlerin yasal, organizasyonel, anlamsal ve teknik anlamda birbirleri ile kesintisiz olarak etkileşimi gereklidir. Bu etkileşimin önündeki engellerin tespit edilip kaldırılmasıyla hizmetlerin tanımlanması, tasarlanması, geliştirilmesi ve sunumunda tam bir mükemmelliğe ulaşılabilecektir. Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri coğrafi bilginin birlikte kullanılabilirliği hususunun etkin bir şekilde hayata geçirilmesini sağlamak üzere tüm paydaşları aktif bir şekilde bir araya getirerek ülkemizin kaynaklarının en etkin şekilde kullanılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Coğrafi verinin değeri ve getirdiği faydalar veriyi paylaştıkça artmaktadır.

Kamu Yönetim Bölgeleri Yönetici Özeti

TUCBS Kamu Yönetim Bölgeleri veri teması (TUCBS_KYDKB), genel olarak yönetilen, düzenlenen ya da uluslararası, Avrupa, ulusal, bölgesel veya yerel seviyelerde raporlama için kullanılan alanları tanımlamaktadır. Kamu Yönetim Bölgeleri veri tanımlama dokümanı, dört farklı ve bazen de örtüşen kavramları içeren geniş kapsamlı bölge tiplerini belirlemektedir. Bunlar, yönetme, kısıtlama, düzenleme ve raporlamadır.

Kamu Yönetim Bölgeleri veri tanımlama dokümanı iki temel kavramı içermektedir.

1. Spesifik yönetim, kısıtlama veya düzenleyici amaçla oluşturulan alanlarda mekânsal bilgi ihtiyacı,
2. TUCBS ve Kamu Yönetim Bölgeleri teması kapsamındaki "raporlama birimlerinin" tanımı.

Temanın kapsamı çok geniştir. Kamu Yönetim Bölgeleri, hava, su, toprak, biyota (bitkiler ve hayvanlar), doğal kaynaklar, arazi ve arazi kullanımı gibi herhangi bir çevresel etki alanı ile ilişkili spesifik çevresel hedeflerin gerçekleştirilmesi için spesifik yasal gerekliliklerle uyumlu olarak kurulan bölgelerdir. Aşağıda ifade edilen ve sadece bunlarla sınırlı olmayan hedefler şunlardır:

- Çevresel kaliteyi korumak ve geliştirmek (kirlilik seviyelerinin düşürülmesini içerir),
- Çevresel ve doğal kaynakları korumak,
- Doğal veya insan kaynaklı tehlikelerden korunmak ve riskleri kontrol etmek
- Bitki, hayvan ve insan sağlığını korumak
- Mekânsal planlamayı kontrol etmek

Bu hedeflere ulaşmak için genel olarak, yönetim veya eylem planları içerisinde spesifik çevresel hedeflerin gerçekleştirilmesinden, düzenlenmesinden ve izlenmesinden sorumlu bir kurum/kuruluş tanımlanmaktadır.

Kamu Yönetim Bölgeleri temasında uygulanan modelleme yaklaşımı; temanın geniş kapsamı nedeniyle, önceden tanımlanmış bölge tipleri seti kullanarak yönetim, kısıtlama ve düzenleme kavramlarını içeren ve özellikli bölge tipleri tarafından daha da genişletilebilecek çekirdek model tanımlamak olmuştur. Bu jenerik model, farklı etki alanları ve kamu kurumları arasında mekânsal veri alışverişi için kullanılabilir. Bu çekirdek model, etki alanına özgü ek özellikler içeren mekânsal nesnelere tanımlanarak genişletilmiştir. Ayrıca bu ayrıntılı ve etki alanına özgü bilgiler alana özgü kod listeleri ile daha da genişletilebilir.

Raporlama birimleri yasal olarak tanımlanmış çevresel raporlama yükümlülüklerine dayanmaktadır. Farklı TUCBS mekânsal veri temalarında tanımlanan çeşitli mekânsal nesnelere, bu raporlama yükümlülükleri altında raporlanan veriler için mekânsal referans sağlamak için kullanılır ve bu nedenle bu mekânsal nesnelere raporlama birimleri olarak kabul edilebilir. Dolayısıyla, bu veri tanımlamasına spesifik bir Raporlama Birimleri uygulama şeması dâhil edilmemiştir. Bunun yerine, TUCBS altında Raporlama Birimleri mekânsal verisinin nasıl yararlanılabilir yapılacağına ilişkin yükümlülük, spesifik gereksinimlerle ifade edilmektedir.

Kamu Yönetim Bölgeleri teması, bu tema ile aralarında yakın karşılıklı ilişkilerin olduğu diğer TUCBS veri temaları arasında nasıl ayırım yapılacağı hakkında bilgi de sağlamaktadır. Bu karşılıklı ilişkilere yönelik kararlar aşağıdaki esaslara göre verilir:

- Kapsamların benzerlikleri (örn. TUCBS Koruma Bölgeleri ve Arazi Kullanımı temaları);
- Kavramsal karşılıklı ilişkiler (örn. TUCBS Çevresel İzleme Tesisleri, Hidrografya, Jeoloji, Doğal Risk Bölgeleri, Toprak); veya
- Başka bir TUCBS mekânsal nesnesi ile aynı geometrinin paylaşılması (örn. Deniz ve Tuzlu Su Alanları, Jeoloji, İdari Birimler, Doğal Risk Bölgeleri).

Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı, birlikte çalışabilirlik ilkelerine göre hazırlanmış olup bu dokümanın hazırlanma sürecinde, TUCBS kapsamındaki ilgili diğer temalar ile tutarlı bir yaklaşım sağlanmaya çalışılmış, temalar arası tutarlılığı sağlayan TUCBS Genel Kavramsal Modelinin gereklilik ve tavsiyelerine uyulmuştur.

Katkıda Bulunanlar/Teşekkür

Bu kılavuzun geliştirilmesine katkıda bulunan kurum, kuruluş ve gruplar aşağıda belirtilmiştir:

- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
- Gebze Teknik Üniversitesi
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	6

- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - Elektrik Üretim A.Ş
- T.C. İçişleri Bakanlığı - Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı - Harita Genel Müdürlüğü
- T.C. Sağlık Bakanlığı - Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı - Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
- T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
- T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Karayolları Genel Müdürlüğü
- Antalya Büyükşehir Belediyesi
- Aydın Büyükşehir Belediyesi
- Bursa Büyükşehir Belediyesi
- Erzurum Büyükşehir Belediyesi
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
- Hatay Büyükşehir Belediyesi
- Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
- Konya Büyükşehir Belediyesi
- Mardin Büyükşehir Belediyesi
- Mersin Büyükşehir Belediyesi
- Muğla Büyükşehir Belediyesi
- Sakarya Büyükşehir Belediyesi
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi
- Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi
- Çanakkale İl Özel İdaresi

İçindekiler Tablosu

1	Kapsam.....	11
2	Genel Bakış	11
2.1	İsim	11
2.2	Resmi Olmayan Açıklama	11
2.2.1	Kapsam ve Kavramlar.....	12
2.2.2	Kamu Yönetim Bölgelerine İlişkin Kapsam.....	12
2.2.3	Modelleme Yaklaşımı.....	13
2.2.4	Raporlama Birimleri	13
2.2.5	Kamu Yönetim Bölgesi Veri Tanımlamasını Genişletme.....	14
2.3	Kural Koyucu Referanslar.....	16
2.4	Terimler ve Tanımlar	17
2.5	Semboller ve Kısaltmalar.....	18
2.6	Teknik Kılavuzların Uygulama Kuralları ile İlişkisi.....	18
2.6.1	Gereklilikler.....	19
2.6.2	Tavsiyeler	19
2.6.3	Uygunluk	19
3	Tanımlama Kapsamları	19
4	Tanımlama Bilgileri.....	19
5	Veri İçeriği ve Yapısı	19
5.1	Uygulama şemaları – Genel bakış.....	19
5.1.1	Uygulama Kurallarında Yer Alan Uygulama Şemaları.....	19
5.1.2	Tavsiye Edilen Ek Uygulama Şemaları	20
5.2	Temel kavramlar	21
5.2.1	Gösterim.....	21
5.2.2	“Voidable” Özellikler.....	22
5.2.3	Değerler Listesi.....	22
5.2.4	Kod Listeleri.....	23
5.2.5	Tanımlayıcı Yönetimi.....	25
5.2.6	Geometrik Gösterimi	25
5.2.7	Zamansal Gösterim.....	25
5.2.8	Coverages	26
5.3	Kamu Yönetim Bölgeleri Uygulama Şeması.....	27

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	8

5.3.1	Açıklama.....	27
5.3.2	Detay Kataloğu	44
5.3.3	Harici Kod Listeleri	112
6	Referans Sistemleri, Ölçü Birimleri ve Gridler	112
6.1	Varsayılan Referans Sistemleri, Ölçü Birimleri ve Gridler	112
6.1.1	Koordinat Referans Sistemleri.....	112
6.1.2	Zamansal Referans Sistemleri	119
6.1.3	Ölçü Birimleri	119
6.1.4	Gridler.....	119
6.2	Temaya Özgü Gereksinimler ve Öneriler	120
7	Veri kalitesi.....	120
7.1	Veri Kalitesi Öğeleri.....	121
7.1.1	Mantıksal Tutarlılık – Kavramsal Tutarlılık	123
7.1.2	Mantıksal Tutarlılık – Tanım Kümesi Tutarlılığı	124
7.2	Minimum Veri Kalitesi Gereksinimleri.....	124
7.3	Veri Kalitesi Hakkında Tavsiye	124
8	Metaveri.....	124
8.1	TUCBS Metaveri Düzenlemesinde Tanımlanan Metaveri Öğeleri.....	125
8.1.1	Uygunluk	127
8.1.2	Köken	128
8.1.3	Zamansal referans	129
8.1.4	TUCBS Metaveri İlke ve Esaslarının Belirlenmesi dokümanından MD Öğesi	129
8.2	Birlikte Çalışabilirlik İçin Metaveri Öğeleri.....	129
8.2.1	Koordinat Referans Sistemi.....	130
8.2.2	Zamansal Referans Sistemi	131
8.2.3	Kodlama	132
8.2.4	Karakter Kodlama	133
8.2.5	Konumsal Gösterim Tipi.....	134
8.2.6	Veri Kalitesi – Mantıksal Tutarlılık – Topolojik Tutarlılık.....	134
8.3	Temaya Özgü Tavsiye Edilen Metaveri Öğeleri.....	135
8.3.1	Bakım Bilgileri	135
8.3.2	Veri Kalitesinin Raporlaması İçin Metaveri Öğeleri.....	136
9	Veri Teslimi	138

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	9

9.1	Güncellemeler.....	138
9.2	Veri Teslim Ortamı	138
9.3	Kodlamalar.....	138
9.3.1	Varsayılan Kodlama(lar).....	139
10	Veri Üretimi	140
11	Kartografik Gösterim	140
11.1	TUCBS Görüntüleme Servisleri Tarafından Sağlanacak Katmanlar.....	141
11.1.1	Katman Organizasyonu.....	143
11.2	TUCBS Görüntüleme Servisleri Tarafından Desteklenmesi Gereken Stiller.....	143
11.2.1	Katman Stilleri KamuYönetimBölgeleri	143
	Kaynakça	194
	Ek A (Kural Koyucu) Soyut Test Paketi	195
A1.	Uygulama Şeması Uygunluk Sınıfı	196
A1.1	Şema Ögesi İsimlendirme Testi.....	196
A1.2	Değer Tipi Testi	197
A1.3	Değer Testi	197
A1.4	Öznitelikler/İlişkilendirmeler Tamlık Testi	197
A1.5	Soyut Coğrafi Nesne Testi	197
A1.6	Kısıtlama Testi	198
A1.7	Geometrik Gösterim Testi	198
A2.	Referans Sistemleri Uygunluk Sınıfı	198
A2.1	Datum Testi	198
A2.2	Koordinat Referans Sistemi Testi	198
A2.3	Grid Testi.....	199
A2.4	Görüntüleme Servisi Koordinat Referans Sistemi Testi.....	199
A2.5	Zamansal referans sistemi testi	200
A2.6	Ölçüm birimleri testi	200
A3.	Veri Tutarlılığı Uygunluk Sınıfı	200
	Uygunluk sınıfı	200
A3.1	Benzersiz Tanımlayıcı Devamlılık Testi	200
A3.2	Sürüm Tutarlılık Testi.....	200
A3.3	Yaşam Döngüsü Zaman Dizisi Testi.....	200
A3.4	Geçerlilik Zamanı Dizisi Testi	201

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	10

A3.5	Güncelleme Sıklığı Testi	201
A4.	Veri Kalitesi Uygunluk Sınıfı	201
A4.1	Veri Kalitesi Hedef Sonuçları Testi	201
A5.	Metaveri UK Uygunluk Sınıfı.....	201
A5.1	Birlikte Çalışabilirlik Testi İçin Metaveri	201
A6.	Bilgi Erişebilirliği Uygunluk Sınıfı.....	202
A6.1	Kod Listesi Yayınlama Testi	202
A6.2	CRS Yayınlama Testi.....	202
A6.3	CRS Belirleme Testi.....	202
A6.4	Grid Belirleme testi.....	202
A7.	Veri Dağıtım Uygunluk Sınıfı.....	202
A7.1	Kodlama Uygunluk Testi	202
A8.	Betimleme Uygunluk Sınıfı	203
A8.1	Katman Gösterim Testi	203
A9.	Teknik Kılavuz Uygunluk Sınıfı	203
A9.1	Çokluk Testi.....	203
A9.2	CRS http URI Testi	203
A9.3	Metaveri Kodlama Şeması Geçerlilik Testi.....	203
A9.4	Metaveri Ortaya Çıkma Testi.....	203
A9.5	Metaveri Tutarlılık Testi.....	203
A9.6	Kodlama Şeması Geçerlilik Testi.....	204
A9.7	Coverage Çok Parçalı Gösterim Testi	204
A9.8	Coverage Tanım Kümesi Tutarlılık Testi.....	204
A9.9	Stil Testi.....	204

1 Kapsam

Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin, Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 5- (1) “Coğrafi veri teması listelerinin, Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisinin, Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Matrisinin, kararların ve tanımlama dokümanlarının yayımlanmasını sağlamak” maddesi ile Çalışma heyetlerinin görevleri MADDE 10- (2) “Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisinde yer alan coğrafi veri temalarına ait tanımlama dokümanlarını hazırlamak ve Genel Müdürlüğe sunmak.” maddesine istinaden hazırlanmıştır.

2 Genel Bakış

2.1 İsim

TUCBS Kamu Yönetim Bölgeleri temasına ait coğrafi veri tanımlama dokümanıdır.

2.2 Resmi Olmayan Açıklama

Tanım:

Uluslararası, Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde yönetim, düzenleme, kısıtlama veya raporlama amacıyla kullanılan alanlardır. Çevresel etki değerlendirme alanları, içme suyu kaynakları etrafındaki kısıtlanmış alanlar, nitrate duyarlı bölgeler, atık yönetim alanları, gürültü yönetim bölgeleri, maden arama ve ruhsat alanları, sağlık koruma bantları, kıyı sahil şeridi alanları ve ilgili raporlama birimleri gibi konuları kapsamaktadır.

Açıklama:

Kamu Yönetim Bölgeleri tematik olarak geniş kapsamlıdır; dört farklı ve bazen de örtüşen kavramları kullanan çok sayıda bölge tipini içerir. Bunlar;

1. Yönetim: Bölgeler; yasal olarak tanımlanmış belirli çevresel hedeflere ulaşmak amacıyla faaliyetleri planlamak, gerçekleştirmek, izlemek ve kontrol etmek için oluşturulur. Belirli bir çevresel durumun korunması gibi hedefleri sürekli olabilir. Örneğin; hava kalitesi yönetim bölgeleri, kıyı yönetim bölgeleri.

2. Düzenleme: Yasal olarak tanımlanmış çevresel hedeflere ulaşmak için belirli faaliyetlerin izlenmesi ve kontrol edilmesi (izin vermek, teşvik etmek, yasaklamak veya kısıtlamak) için bölgeler oluşturulur. Düzenlenmiş bir faaliyet, çevresel koşulların bozulması halinde, çevresel koşulların yeniden sağlanması için belirli önlemlerin alınmasını gerektirebilir.

3. Kısıtlama: Yasal olarak tanımlanmış sorumluluklara veya yükümlülüklerle göre belirli bir amaca/hedefe ulaşmak için, yalnızca spesifik sınırlar ve/veya süreler içinde gerçekleştirilecek belirli faaliyetleri yasaklamak veya sınırlandırmak için bölgeler oluşturulur. Örneğin; gürültü yönetim bölgeleri, hayvan sağlığı kısıtlama bölgeleri.

Belirli durumlarda, düzenleyici bir sistem ile hava yönetim bölgesi gibi insan sağlığını veya çevreyi korumak için bir dizi kabul edilebilir sınır/eşik değeri tanımlanabilir.

Faaliyetlerin kısıtı düzenlendiklerini işaret ettiğinden, düzenleme ve kısıtlama arasındaki ayırım her zaman net değildir.

4. Raporlama: Çevre politikalarının etkinliğini değerlendirmek ve iyi çevresel durumun sürdürülmesi veya iyileştirilmesi ve politika hedeflerine ulaşılması yönündeki ilerlemeyi değerlendirmek için kullanılacak veri ve bilgilerin (örn. mekânsal veriler, gözlemler, istatistikler, göstergeler) yayınlanmasıdır.

Paydaşlar, çevrenin durumunu değerlendirmek için analiz edilebilecek veri ve bilgiyi düzenli olarak

raporlayacaktır. Raporlama verileri ve bilgileri, ilgili yasal belgede tanımlandığı gibi, gerçek zamana yakın (örn. gözlemler) veya düzenli bir programda (örn. yıllık, 3 yıllık aralıklarla) yayınlanabilir. Raporlama verileri ve bilgiler ilgili makama teslim edildikten sonra genellikle kamuya açık hale getirilir.

2.2.1 Kapsam ve Kavramlar

Kamu Yönetim Bölgesi temasında ifade edilen tematik etki alanları ve kavramların heterojenliği, temanın kapsamının ne kadar geniş olması gerektiğine dair bazı soruları gündeme getirmiştir.

KYDKB temasının kapsamını belirlemeye yardımcı olmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Tematik alanlar ne kadar geniş olmalıdır?

Tematik alanlar geniş kapsamlı sosyo-ekonomik faaliyetleri ve sürdürülebilir gelişme ile çevresel sorunlara ve korumaya ilişkin politikaları kapsamaktadır. Kara, deniz ve havada, tarım alanları ve ormanlar dahil herhangi mevzuat kapsamında düzenlenen ve kısıtlanan alanlar yer almaktadır.

- Yönetilen, düzenlenen veya raporlama için kullanılan alanlara dair gereklilikler, alanların nasıl tanımlanması ya da tesis edileceğini etkileyen farklı seviyelerdeki yönetim ve mevzuatta (örn. uluslararası, Avrupa, ulusal, bölgesel veya yerel) oldukça çeşitlidir. Tüm ilgili TUCBS tematik alanlarını ve bireysel tematik alanlar içinde daha derin detay seviyesi için ihtiyacı kapsayacak gereklilikler arasındaki denge nasıl kurulmalıdır?

Mümkün olan yerlerde temanın kapsamıyla ilgili sınırların tanımlanması ve etki alanına özgü gereksinimlere karşı gereksinimlerin kendine özgü olarak çözümlenmesi yaklaşımı benimsenmiştir.

TUCBS Kamu Yönetim Bölgeleri mekânsal veri temasının tanımı, 2 temel kavramı yansıtmaktadır:

1. Özel yönetim, düzenleyici veya kısıtlayıcı rejimlerin oluşturulduğu alanlarda mekânsal bilgi ihtiyacı,
2. Raporlama birimleri olarak mekânsal nesnelere rolü.

2.2.2 Kamu Yönetim Bölgelerine İlişkin Kapsam

Temanın kapsamı çok geniştir. Kamu Yönetim Bölgeleri, hava, su, toprak, biyota (bitkiler ve hayvanlar), doğal kaynaklar, arazi ve arazi kullanımı gibi herhangi bir çevresel etki alanı ile ilişkili spesifik çevresel hedeflerin gerçekleştirilmesi için spesifik yasal gerekliliklerle uyumlu olarak kurulan bölgelerdir. Aşağıda ifade edilen ve sadece bunlarla sınırlı olmayan hedefler şunlardır:

- Çevresel kaliteyi korumak ve geliştirmek (kirlilik seviyelerinin düşürülmesini içerir),
- Çevresel ve doğal kaynakları korumak,
- Doğal veya insan kaynaklı tehlikelerden korunmak ve riskleri kontrol etmek
- Bitki, hayvan ve insan sağlığını korumak
- Mekânsal planlamayı kontrol etmek

Bu hedeflere ulaşmak için, genel olarak, yönetim veya eylem planları içerisinde spesifik çevresel hedeflerin gerçekleştirilmesinden, düzenlenmesinden ve izlenmesinden sorumlu bir kurum/kuruluş tanımlanmaktadır. Bu tür planlar veya programlar dâhilinde, belirli faaliyetlerin kontrol edilmesini gerektiren önlemler (izin verme, teşvik etme, yasaklama veya kısıtlama) tanımlanabilir. Bu tür faaliyetler sürekli zaman dilimlerinde veya sadece belirli zamanlarda kontrol edilebilir. Örneğin, bir eğlence yerindeki gürültü seviyeleri Pazar ile Perşembe günleri 23:00 ile 08:00 arasında ve Cuma ve Cumartesi günleri 24:00 ile 08:00 arasında kabul edilebilir eşik değerleri aşamaz.

Kamu Yönetim Bölgeleri, yasal bir gereksinimine göre bir çevre politikasına veya politikaya veya herhangi bir

Doküman Kodu	TUCBS_KY
Düzenlenme Tarihi/No	2023/Sürüm 2.1
Sayfa No	13

yönetim düzeyinde (uluslararası, Avrupa, ulusal veya ulus-altı) çevreye etkisi olabilecek faaliyete ilişkin olarak oluşturulmuş bölgeleri kapsamaktadır.

Yönetim, kısıtlama veya düzenleme için bir bölge oluşturulmuş ancak yasal bir gereklilikle desteklenmemişse, bu bölgede Kamu Yönetim Bölgesi olarak tanımlanabilir. Ancak bu durum TUCBS Uygulama Kuralları kapsamında zorunlu değildir.

Temanın kapsamı, genişletilebilir olmasını sağlamak üzere modellenmiştir ve tema geliştirme aşamasında tanımlanmayan alan yönetimi, kısıtlama ve düzenleme bölge tiplerini destekleyebilir. Tanımlanan bölge tipleri BölgeTipiKodu kod listesinde tanımlanmaktadır.

2.2.3 Modelleme Yaklaşımı

Kamu Yönetim Bölgeleri temasında uygulanan modelleme yaklaşımı, temanın geniş kapsamı nedeniyle, alan yönetimi, kısıtlama ve düzenleme bölgesini tanımlamak için ihtiyaç duyulan ve raporlama birimleri kavramını ayrı ayrı ele alan, öncelikle çekirdek özellikleri içeren bir model tanımlamak olmuştur.

Yönetim, kısıtlamalar ve düzenlemeler bu yükümlülüklerin yerine getirildiği ve uygulandığı alanlarla ilgilidir. Spesifik bir alan, aynı zamanda, bu bölgelerdeki çeşitli faaliyetleri tanımlayabilen farklı kısıtlamalara/yönetmeliklere veya yönetim rejimlerine tabi olabilir. Örneğin, aynı fiziksel alan, hepsi farklı düzeylerde (Avrupa, ulusal ve ulus-altı [bölgesel ve yerel]) farklı mevzuat veya yönetmeliklerle ve farklı ölçeklerde zorunlu kılınmış, kısıtlamalara, düzenlemelere ve ayrıca "kıyı erozyonunu onarmak için kum ikmali" gibi raporlama gereksinimlerine sahip olabilir.

Alanların sınırları coğrafi veya doğal olayların doğal sınırları için geçerli olmayabilir ve yetkili makamlar tarafından alınan bir karara dayandırılabilir. Örneğin:

- Bir kaç yerel idari birim veya bunların bölümleri bir toplanma alanı içerebilir,
- Sahil, göller veya nehirler etrafındaki kısıtlama bölgeleri, genellikle söz konusu olayların çevresindeki alanları kapsamına rağmen sorumlu makamların alanları içinde tanımlanır,
- Nehir havzaları, nehirlerin doğal akışına rağmen ülke sınırlarında kesilmektedir.

Bu model, farklı etki alanları ve kamu kurumları arasında mekânsal veri alışverişi için kullanılabilir. Bu çekirdek modelin, etki alanına özgü ek özellikler içeren mekânsal nesnelere tanımlamak için genişletilmesine ilişkin yöntem ve kurallar da tanımlanmıştır.

2.2.4 Raporlama Birimleri

Bu tema "Raporlama Birimleri"ni de içermekte olup raporlama birimlerinin genel tanımı "Uluslararası, Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde yönetilen, düzenlenen veya raporlama için kullanılan alanlar." olarak yapılmaktadır. Bu tanım başlangıçta belirsiz olmuş ve Raporlama Birimlerinin bu tema kapsamında en iyi nasıl işleneceğini ve modelleneceğini yorumlamakta zorlanılmıştır. Bu nedenle "Raporlama Birimleri" tanımı "Raporlama Birimi, çevresel raporlama yükümlülükleri kapsamında alınıp verilen mekânsal olmayan veriler için mekânsal referans sağlayan bir mekânsal nesnedir." şeklinde düzenlenmiştir.

Raporlanan mekânsal olmayan veriler, mekânsal nesneye referans içeren bir özellik içermelidir. Bu genellikle bir tanımlayıcı, kod veya addır ve mekânsal ile mekânsal olmayan nesnelere arasında verilerin birleştirilmesini sağlayan bir birleştirme anahtarıdır. Bu, mekânsal olmayan verilerin bir harita olarak görüntülenmesini veya mekânsal analiz yapılmasını sağlamaktadır.

Ancak, Kamu Yönetim Bölgeleri tek "Raporlama Birimi" tipi değildir. Diğer TUCBS mekânsal nesnelere "Raporlama Birimi" rolünü üstlenebilir. Örneğin, Hidrografiya temasında yer alan yüzey suları: nehirler, göller ve kanallar - Fiziksel Sular, kimyasal ve ekolojik durum göstergeleri için "Raporlama Birimleri"dir.

Dolayısıyla, raporlama birimleri ayrı bir mekânsal nesne tipi olarak modellenemez. Bu nedenle, bu veri tanımlamasına spesifik bir raporlama birimi uygulama şeması dahil edilmemiştir. Bunun yerine, raporlama birimlerinin mekânsal verilerinin TUCBS kapsamında nasıl kullanılabilir hale getirileceğine ilişkin uygulama kuralı gerekliliği aşağıda ifade edilmektedir.

UK Gerekliliği

Madde

Temaya Özel Gereklilik – Raporlama Birimleri

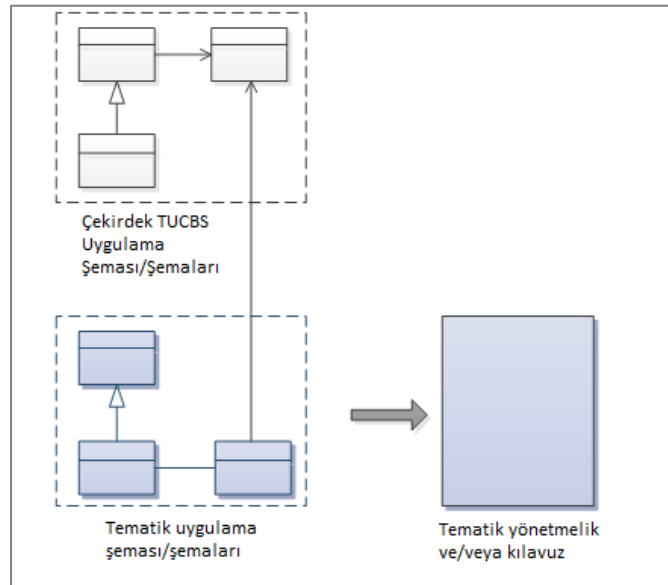
1. Raporlama birimi olarak işlev gören mekânsal nesnelere, ilgili TUCBS mekânsal veri teması/temaları gerekliliklerine göre tanımlanmalı ve kullanıma sunulmalıdır.
2. Çevresel raporlama verilerinin, mekânsal bir referans oluşturmak için, mekânsal nesnelere şeklinde kullanıma sunulan gerçek dünya varlıklarını ifade ettiği durumlarda, raporlama verileri bu mekânsal nesnelere açık bir referans içermelidir.

Tavsiye 1

Bir TUCBS mekânsal nesnesinin "Raporlama Birimi" rolünü yerine getirmesi durumunda, raporlama verilerinin mekânsal nesneye referans verilebilmesi için bir *tucbsNo*'ya sahip olması tavsiye edilir.

2.2.5 Kamu Yönetim Bölgesi Veri Tanımlamasını Genişletme

Tema geniş kapsamlı bir modelleme yaklaşımına sahiptir. Bölge tipi kod listeleri kullanılarak sınıflandırılabilen jenerik bir Kamu Yönetim Bölgesi mekânsal nesnesi tanımlanmıştır. Bölge tipi sınıflandırma değerleri, veri tanımlamasının geliştirme aşamasında tanımlanmayan ek bölge türlerinin tanımlanmasına olanak sağlayacak şekilde genişletilebilir. Bu mekânsal nesne, herhangi bir bölgeye uygulanan çekirdek özellikler kümesini tanımlamaktadır. Bu jenerik çekirdek model, farklı etki alanları ve kamu kurumları arasında mekânsal veri alışverişi için kullanılabilir. Ayrıca ek etki alanına özgü özellikler içeren mekânsal nesnelere tanımlamak için genişletilebilir.

Şekil 1 Tematik Uygulama Şemalarının Oluşturulması İçin TUCBS KYDKB Uygulama Şemasını Genişletme

2.2.5.1 Kamu Yönetim Bölgesi ile diğer TUCBS temaları arasında örtüşen kapsam

Kamu Yönetim Bölgeleri (KY) ile aşağıdaki temalar arasında örtüşme vardır:

Koruma Bölgeleri (KB)

Arazi Kullanımı (AK) – Planlanan Arazi Kullanımı uygulama şeması

KY ile KB arasında örtüşen kapsam

İki tema arasındaki temel fark, Koruma Bölgelerinin yalnızca doğayı, biyolojik çeşitliliği ve kültürel mirası korumak için faaliyetleri yönetmek, düzenlemek ve kısıtlamak üzere oluşturulmuş olmasıdır. Bazı Kamu Yönetim Bölgeleri, doğanın ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını da içeren çok sayıda çevresel hedef (örn. doğa ve biyoçeşitlilik) sağlamak için oluşturulmuştur. Bunun gerçekleşmesi halinde, mekânsal nesnelere Kamu Yönetim Bölgeleri olarak yalnızca bir kez yayınlanmalıdır.

UK Gerekliliği

Madde

Çapraz Tema Gereklilikleri

1. Eğer bir alan özellikle doğa, biyolojik çeşitlilik ve kültürel mirasın korunması amacıyla faaliyetlerin yönetilmesi, düzenlenmesi ve kısıtlanması için kurulmuşsa, bu alan Korunan Alan mekânsal nesnesi olarak sağlanacaktır. Eğer doğanın, biyolojik çeşitliliğin ve kültürel mirasın korunması da dahil olmak üzere birden fazla hedef sunmak için bir bölge kurulmuşsa, bu bölge bir Yönetim, Kısıtlama veya Düzenleme Bölgesi mekânsal nesnesi olarak sunulacaktır.

KY ile AK arasında örtüşen kapsam

Kara ve deniz ortamlarındaki gelişimi kontrol etmek için düzenleme bölgeleri oluşturulabilir. Bunlar, belirli bir yüksekliğin üzerindeki binaların inşası veya bir alandaki belirli bir tip gibi belli başlı faaliyetleri düzenlemek için belirli kontrolleri tanımlamaktadır. Bu tür bölgeler yasal olarak bağlayıcı bir mekânsal plan içinde tanımlandığında, Arazi Kullanımı temasının kapsamına girmekte olup Planlanan Arazi Kullanımı uygulama şemasındaki mekânsal nesne türü kullanılarak tanımlanmalıdır.

Kamu yönetim, düzenleme ve kısıtlama bölgeleri; yasal olarak bağlayıcı bir karar ile mekânsal planlama sürecinden farklı olarak sorumlu kurum tarafından belirlenen bölgelerdir. Bu bölgeler mekânsal planların lejandında tanımlanabilir ve plana işlenebilir, ancak plan üretiminden bağımsız süreçte belirlenmiştir..

UK Gerekliliği

Madde

Çapraz Tema Gereklilikleri

2. Planlanan arazi kullanımını düzenlemek üzere, yasal olarak bağlayıcı bir mekânsal plan dahilinde tanımlanmış bir bölge kurulduğunda, Arazi Kullanımı temasının kapsamına girmekte olup o tema içinde sunulacaktır. Bu kamu yönetim bölgeleri, mekânsal planların lejandında tanımlanabilir ve plana işlenebilir, ancak plan üretiminden bağımsız süreçte belirlenmiştir.

2.2.5.2 Kamu Yönetim Bölgesi ile diğer TUCBS temaları arasında karşılıklı ilişkiler

KYDKB temasının kapsadığı etki alanlarının heterojenliği nedeniyle, diğer TUCBS mekânsal veri temalarıyla çeşitli ilişkiler bulunmaktadır. Karşılıklı ilişki türleri şunlardır:

1. Mekânsal nesnelere arasındaki ortaklıklar veya ilişkiler

Bazı temaların bünyesindeki mekânsal nesne tipleri ile arasındaki açık ilişkileri temsil etmek üzere ortaklıklar tanımlanmıştır. Örneğin;

- Çevre İzleme Tesisleri: İzleme Tesisleri, Kamu Yönetim Bölgeleri kapsamındaki çevresel durumu izlemek ve değerlendirmek için kurulmuştur.
- Hidrografya: Yer Üstü Suyu bir veya daha fazla HidroNesne ile ilişkilidir.
- Jeoloji: Yeraltı Suyu Kütlesi bir veya daha fazla Yeraltı Suyu Kütlesi ve/veya Hidrojeolojik Birim ile ilişkilidir.
- Doğal Risk Bölgeleri: Bir Risk Bölgesi sıfır veya daha fazla Kamu Yönetim Bölgesi içerisindedir.
- Toprak: Bir Kirlenmiş Toprak Sahası bir Kamu Yönetim Bölgesi içinde bulunur.

2. Kamu Yönetim Bölgesinin başka bir TUCBS mekânsal nesne ile aynı geometriyi paylaşması

Bölgeler genellikle başka bir ilgili mekânsal nesnenin kapsamına göre tanımlanır.

- Deniz ve Tuzlu Su Alanları: Deniz ilgili alanları, mekânsal kapsamını Deniz Alanından türetebilirler.*

Tavsiye 2

Deniz Sahası yönetim amacıyla veya kısıtlama veya düzenleme bölgesi olarak kurulduğunda, bu tür mekânsal nesnelere KYDKB temasının bölgesi olarak tanımlanacaktır. KYDKB temasının kapsamına giren deniz sahalarının geometrisi türetildiğinde veya Deniz ve Tuzlu Su Alanları temasında tanımlanan mekânsal nesnelere geometrisine dayandırıldığında, Deniz ve Tuzlu Su Alanları temasındaki ilgili tanımlamalara bağlı olarak her iki geometri de en azından ilgili kara ve deniz sınırlarında hizalanacaktır.

- Jeoloji: Yeraltı Suyu Kütlesi kapsamını JE Yeraltı Suyu Kütleleri'nden türetebilir.
- İdari Birimler: Hava Kalitesi Yönetim Bölgeleri, mekânsal kapsamını İdari Birimler'den çıkarabilir.
- Doğal Risk Bölgeleri: Hassas Nitrat Bölgeleri veya Taşkın Yönetim Birimleri mekânsal kapsamını Doğal Risk Bölgeleri'nden türetebilir.

2.3 Kural Koyucu Referanslar

Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

TS EN ISO 19107 Coğrafi Bilgi – Konumsal Şema

TS EN ISO 19108 Coğrafi Bilgi – Zamansal Şema

TS EN ISO 19108/AC Coğrafi Bilgi – Zamansal Şema

TS EN ISO 19111 Coğrafi Bilgi – Koordinatlar ile Konumsal Referanslama

TS EN ISO 19113 Coğrafi Bilgi – Kalite İlkeleri

TS EN ISO 19115 Coğrafi Bilgi – Metaveri

TS EN ISO 19118 Coğrafi Bilgi – Kodlama

TS EN ISO 19123 Coğrafi Bilgi – Coverage Geometrisi ve Fonksiyonları için Şema

TS EN ISO 19125 Coğrafi Bilgi – Basit Detay Erişimi – Bölüm 1: Ortak Mimari

TS EN ISO 19135-1 Coğrafi Bilgi – Nesne Kaydı için Prosedürler

ISO/TS 19138 Coğrafi Bilgi – Veri Kalitesi Ölçüleri

ISO/TS 19139 Coğrafi Bilgi – Metaveri – XML Şema Uygulaması

EN ISO/TS 19157 Coğrafi Bilgi – Veri kalitesi

Coğrafi Bilgi Uygulama Standardı - Basit Nesne Erişimi – Bölüm 1: Ortak Mimari v1.2.1 (OGC 06-103r4)

TUCBS MV-001 TUCBS Metaveri İlke ve Esaslarının Belirlenmesi Dokümanı

2.4 Terimler ve Tanımlar

Bu Veri Tanımlama Dokümanının içerdiği genel terimler ile temaya özgü kavramlara ait tanımlar, “TUCBS Sözlüğü” ve “TUCBS Veri Temalarına Özgü Kavramlar Sözlüğü” ile bu dokümanın detay kataloğu bölümlerinde yer almaktadır.

(1) Yönetim

Yasal olarak tanımlanmış belirli çevresel hedeflere ulaşmak için faaliyetleri planlamak, uygulamak, izlemek ve kontrol etmek.

(2) Kısıtlama

Yasal olarak tanımlanmış sorumluluklara veya yükümlülüklerle göre belirli bir amaca ulaşmak için sadece spesifik sınırlar ve/veya süreler içinde yapılacak belirli faaliyetleri yasaklamak veya sınırlandırmak.

(3) Düzenleme

Yasal olarak tanımlanmış çevresel hedeflere ulaşmak için belirli faaliyetleri (izin vermek, teşvik etmek, yasaklamak veya kısıtlamak için) izlemek ve kontrol etmek. Düzenlenmiş bir faaliyet, çevresel durumun bozulması halinde, iyi çevresel durumun yeniden sağlanması için belirli önlemlerin yasallaştırılmasını gerektirebilir.

(4) Raporlama

Çevre politikalarının etkinliğini değerlendirmek ve iyi çevresel durumun sürdürülmesi veya iyileştirilmesine ve politika hedeflerine ulaşılmasına yönelik ilerlemeyi belirlemek için kullanılacak veri ve bilgileri (örn. mekânsal veriler, gözlemler, istatistikler, göstergeler) yayınlamak.

(5) Raporlama birimi

Çevresel raporlama yükümlülükleri kapsamında alınıp verilen mekânsal olmayan veriler için mekânsal referans sağlayan mekânsal nesne.

(6) Yasal araç

Uluslararası sözleşmeler, yasalar ve yasal düzenlemeler veya herhangi bir idari düzeyde uygulama düzenlemeleri dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla yasal yükümlülükleri belirten belge.

(7) Bütünleşik kıyı yönetimi

Bütünleşik kıyı yönetimi, kıyı ekosistemlerinin ve manzaraların kırılabilirliğini, faaliyetlerin ve kullanımların çeşitliliğini, etkileşimlerini, belirli faaliyetlerin deniz yönünü ve kullanımları ile deniz ve kara kısımları üzerindeki etkilerini dikkate alan, sürdürülebilir yönetim ve kıyı bölgelerinin kullanımını için dinamik bir

süreçtir.

(8) İklim

Aydan, binlerce veya milyonlarca yıla kadar bir süre boyunca ilgili değişkenlerin miktarlarının ortalaması ve değişkenliği açısından istatistiksel açıklamasıdır. Bu miktarlar çoğunlukla sıcaklık, yağış ve rüzgar gibi yüzey değişkenleridir. Klasik olarak periyot; Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) tarafından tanımlandığı üzere 30 yıldır

KAYNAK: Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli - IPCC, IPCC Dördüncü Değerlendirme Raporu, Sözlük: <http://www.ipcc.ch/pdf/glossary/ar4-wg1.pdf>

2.5 Semboller ve Kısaltmalar

TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi
UML	Unified Modelling Language - Birleşik Modelleme Dili
ISO	International Organization for Standardization - Uluslararası Standartlar Teşkilâtı
XML	Extensible Markup Language - Genişletilebilir İşaretleme Dili
ITRF	International Terrestrial Reference System and Frame - Uluslararası Yersel Referans Sistemi
TUCBS_TTM	TUCBS Temel Tip ve Modeller Dokümanı
KYDKB	Kamu Yönetim Düzenleme Kısıtlama Bölgeleri
ETRS89	Avrupa Yersel Referans Sistemi 1989
ETRS89-LAEA	Lambert Azimutal Eşit Alan
EVRS	Avrupa Düşey Referans Sistemi
GKM	Genel Kavramsal Model
GML	Coğrafi İşaretleme Dili
UK	Uygulama Kuralı
ITRS	Uluslararası Yersel Referans Sistemi
LAT	En Düşük Astronomik Gelgit
AK	Arazi Kullanımı
KB	Korunan Alanlar
SÇD	Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC)
WMO	Dünya Meteoroloji Örgütü

2.6 Teknik Kılavuzların Uygulama Kuralları ile İlişkisi

Türkiye’de Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri altyapısını koordine etme ve standartlarını belirleme görevi Çevre Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. Mevzuat olarak Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında belirlenen prensiplere göre TUCBS veri temalarına ait standartlar geliştirilmektedir. Bu anlamda kararnameye uyumlu tanımlanan TUCBS kavramsal model bileşenleri ile veri standartı geliştirilmesi ile ilgili kavramlar belirlenmiştir.

2.6.1 Gereklilikler

Bu Teknik Kılavuzun amacı, "TUCBS Teknik Birlikte Çalışabilirlik Usül ve Esasları" ve "TUCBS Uygulama Kuralları" dokümanlarında yer alan temaya ilişkin gerekliliklerin yerine getirilmesi amacıyla uygun olarak rehberlik sağlamaktır. Bu gereklilikler bu dokümanda aşağıdaki gibi vurgulanmıştır:

UK Gerekliliği

Madde

Başlık

Bu gösterim, TUCBS Uygulama Kuralları Dokümanındaki kurallara referans verildiğinde kullanılacaktır.

Bu Teknik Kılavuzlar, uygulama kuralı gerekliliklerinin her biri için ek açıklamalar ve örnekler içerir.

Ekteki Soyut Test Paketi, uygulama kuralı gerekliliklerine uygunluk testlerini içerir.

Bu Teknik Kılavuzlar ilgili uygulama kuralı gerekliliğine uymak için yerine getirilmesi gereken ek teknik gereksinimleri içerebilir. Bu teknik gereklilikler, aşağıdaki gibi vurgulanmıştır:

Teknik Kılavuz Gerekliliği X Bu gösterim, bir uygulama kuralı gereksinimi için bu Teknik Kılavuzlarda önerilen belirli bir teknik çözüme ait gereklilikler için kullanılır.

Soyut Test Paketine uygunluk, ilgili uygulama kuralı gerekliliklerine uygunluk anlamına gelir.

2.6.2 Tavsiyeler

Teknik Kılavuzlar, uygulamayı kolaylaştırmak ya da birlikte çalışabilir bir altyapının daha tutarlı bir şekilde geliştirilmesi için bir takım tavsiyeleri de içerebilir.

Tavsiye X Tavsiyeler, bu gösterim ile kullanılır.

Tavsiyelerin uygulanması zorunlu değildir.

2.6.3 Uygunluk

Ekteki Soyut Test Paketi, uygulama kurallarının ilgili kısımlarına uygunluğunu kontrol etmek için kullanılır.

3 Tanımlama Kapsamları

Bu veri tanımlama dokümanı, yalnızca Kamu Yönetim Bölgeleri kapsamını göz önünde bulundurmaktadır.

4 Tanımlama Bilgileri

Bu Veri Tanımlama Dokümanı, aşağıdaki adreste yer almaktadır:

https://tucbs-public-api.csb.gov.tr/tucbs/tucbs_tanimlama_dokumanlari/

TS EN ISO 19131, bu bölüme başlık, özet ya da mekânsal temsil tipi gibi ek tanımlama bilgilerinin eklenmesini önermektedir. Önerilen materyaller doküman metaverisinde, yönetici özetinde, genel bakış açıklamasında (bölüm 2) ve uygulama şemalarının açıklamalarında (Bölüm 5) açıklanmaktadır.

5 Veri İçeriği ve Yapısı

5.1 Uygulama şemaları – Genel bakış

5.1.1 Uygulama Kurallarında Yer Alan Uygulama Şemaları